

გარემოს დაცვისა და სოფლის
მეურნეობის სამინისტრო

სსიპ გარემოსდაცვითი
ინფორმაციისა და
განათლების ცენტრი

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა
და განათლების ცენტრი

წლიური ანგარიში

2023

შინაარსი

სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის შესახებ	3
◆ განათლება მდგრადი განვითარებისთვის	5
ფორმალური და არაფორმალური განათლება (სკოლამდელი, სასკოლო, პოფესიული, უმაღლესი)	
» სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება	5
» გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში	5
» ახალგაზრდული პროგრამები	6
» ლექცია-სემინარები	8
» პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები	9
» პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა - მწვანე და აგროსტიპენდიები	10
» მწვანე კონკურსები	13
» თანამშრომელთა შესაძლებლობების გაძლიერება	15
» ტრენინგები დაინტერესებული საზოგადოებისთვის გარემოსდაცვითი მიმართულებით	16
» ტრენინგები აგრარული მიმართულებით	16
» მეფუტკრეთა გადამზადების 4 - ფაზიანი პროგრამა	17
» მაცივარაგენტებზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ტექნიკოსების სერტიფიცირება	18
◆ გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა და ცნობიერების დონის ამაღლება	19
» სამუშაო/საინფორმაციო შეხვედრები	19
» საჯარო კონსულტაციები და დისკუსიები	24
» საინფორმაციო კამპანიები	25
» საგანმანათლებლო და საინფორმაციო მასალები/ვიდეორგოლები	26
» კვლევები	27
◆ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობა	29
» საჯარო განხილვები	29
» გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი - ei.gov.ge	30
◆ გარემოსდაცვითი პროგრამა	31
◆ პროექტები	32
» კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში	32
» საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაძლიერება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესებში და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობა (GRF)	33
» საქართველოს მეხუთე ეროვნული შეტყობინებისა და პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშის შემუშავება - გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის (UNFCCC) მიმართ (5NC/1BTR)	33
» საქართველოში სოფლის მეურნეობასთან დაკავშირებული პროფესიული განათლების მოდერნიზაცია (VETფაზა III)	34
» საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia	35
» გარემოს დაცვის, კლიმატის ცვლილებისა და დემოკრატიული მდგრადობის განვითარება საქართველოში (WFD)	36
◆ ფინანსური ანგარიში	37

სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის შესახებ

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი მნიშვნელოვანი სახელმწიფო უწყებაა გარემოსდაცვითი და აგრარული ინფორმაციის გავრცელებისა და განათლების ხელშეწყობის მიმართულებით. ცენტრი ქვეყნის მასშტაბით იღებს პასუხისმგებლობას გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადანყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ კონვენციის (ორჰუსის კონვენცია) შესრულებაზე და შესაბამისად საქმიანობას წარმართავს შემდეგი მიმართულებებით:

- » გადანყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობა
- » გარემოსდაცვით და აგრარულ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა
- » საზოგადოების გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობა და ცნობიერების ამაღლება

აღნიშნული მიზნების მისაღწევად გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის საქმიანობის ძირითადი აქტივობებია:

- » გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობა სკოლამდელი აღზრდის, სასკოლო, უმაღლესი და ზრდასრულთა განათლების მიმართულებით
- » თემატური ლექცია-სემინარები სკოლის მოსწავლეებისთვის
- » თემატური კონკურსები
- » ტრენინგები გარემოსდაცვითი და აგრარული მიმართულებით
- » მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელება
- » საინფორმაციო შეხვედრები
- » საჯარო განხილვების ორგანიზება
- » სხვადასხვა სახის ინფორმაციის გავრცელება მრავალფეროვანი საკომუნიკაციო არხებით (ელ-ფოსტა, ვებ-გვერდი, სოციალური ქსელი, ბეჭდური/რადიო/სატელევიზიო მედიასაშუალებებით)

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი თავის საქმიანობას ახორციელებს მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად. ცენტრის წვლილი მნიშვნელოვანია მდგრადი განვითარების მეოთხე მიზნის შესრულებასთან დაკავშირებით, რადგანაც ის ხარისხიან განათლებას ეხება. უწყვეტი და ხარისხიანი განათლების ხელშეწყობად ცენტრი ახორციელებს გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების პროგრამებს როგორც სკოლამდელი აღზრდის, ასევე, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და პროფესიულ/უმაღლეს სასწავლებლებში.

მნიშვნელოვანია, ცენტრის როლი გარემოსდაცვით და აგრარულ საკითხებზე სხვადასხვა სახის საგანმანათლებლო და საინფორმაციო მასალის შემუშავებასა და გავრცელებაში, ცნობიერების დონის ასამაღლებელი შეხვედრებისა და ტრენინგების ჩატარებაში, გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დახვეწის ხელშეწყობაში, გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფაში, რითაც პირდაპირი, თუ არაპირდაპირი გზით, ხელს უწყობს მდგრადი განვითარების 3, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15 და 16 მიზნის განხორციელებას.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრისთვის მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს გენდერული თანასწორობის საკითხების დანერგვას ყოველდღიური საქმიანობის ყველა ასპექტში. ცენტრი უზრუნველყოფს საზოგადოების ყველა დაინტერესებული წარმომადგენლის ჩართულობის შესაძლებლობას სხვადასხვა აქტივობაში. გარდა ამისა, მომზადებული საგანმანათლებლო თუ საინფორმაციო მასალები - პუბლიკაციები, ვიდეორგოლები, პოსტერები და ა.შ. შექმნილია გენდერული საკითხების ინტეგრირებით.

ცენტრი თავის საქმიანობას წარმართავს “საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის დებულების” შესაბამისად. ამავე დროს, ცენტრი მოქმედებს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის შინაგანაწესის, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიკური კომისიის (UNECE) “გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადანაცვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ” კონვენციის (ორჰუსის კონვენციის) პრინციპებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ცენტრი თავისი საქმიანობისას იზიარებს გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნებს და გაეროს ევროპის ეკონომიკის რეგიონული კომისიის (UNECE) „განათლება მდგრადი განვითარებისათვის სტრატეგიის“, საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების 2021-2027 წლების სტრატეგიის, საქართველოს გარემოს დაცვის 2022-2026 წლების მოქმედებათა მეოთხე ეროვნული პროგრამის (NEAP IV), საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმების შესახებ, სამთავრობო პროგრამა 2021 - 2024 „ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“ ხედვებსა და მიმართულებებს.

წინამდებარე ანგარიშში წარმოდგენილია 2023 წელს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ განხორციელებული ღონისძიებები, როგორც გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობის, ისე გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გავრცელების, გადანაცვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფის მიმართულებით.

განათლება მდგრადი განვითარებისთვის

ფორმალური და არაფორმალური განათლება

სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსების (აღმზრდელები და მეთოდისტები) გადამზადებას 2016 წლიდან ახორციელებს. ტრენინგ-მოდული ეფუძნება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისთვის მომზადებულ სახელმძღვანელოს „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“. 2022 წელს ჩატარდა „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების განხორციელების შეფასების“ კვლევა, რომლის შედეგებზე დაყრდნობითაც შემუშავდა რეკომენდაციები, რომელთა გათვალისწინებით შეიქმნა კლიმატის ცვლილების სახელმძღვანელო შესაბამისი ტრენინგ-მოდულით.

განახლებული ტრენინგ-მოდული მოიცავს როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული სწავლების კომპონენტებს შემდეგ საკითხებზე:

- » ბიომრავალფეროვნება ჩვენ გარშემო
- » წყლისა და ენერჯის დაზოგვა
- » ნარჩენების მართვა
- » კლიმატის ცვლილება

2023 წელს გადამზადებულია 559 პრაქტიკოსი. პროგრამის ფარგლებში, 2016 წლიდან ჯამში 2911 პრაქტიკოსია (აღმზრდელი და მეთოდისტი) გადამზადებული. ბაღის პრაქტიკოსებს დამხმარე სახელმძღვანელოებთან ერთად საჩუქრად გადაეცათ დამხმარე საგანმანათლებლო მასალები.

გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში

საანგარიშო პერიოდში, გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობის მიზნით, პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ ცენტრი აქტიურად მუშაობდა დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლების გადამზადების მიმართულებით, გადამზადდა 2024 მასწავლებელი. ამ დროისთვის ჯამში 5835 მასწავლებელი უკვე გადამზადებულია, მოსწავლეები სწავლობენ ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორცაა მდგრადი განვითარება, ბიომრავალფეროვნების დაცვა, წყლის რესურსების დაცვა, ჰაერის დაცვა დაბინძურებისგან, კლიმატის ცვლილება და ბუნებრივი საფრთხეების შემცირება, ნარჩენების მართვა, მიწის მართვა და გაუდაბნოების წინააღმდეგ ბრძოლა, სოფლის მეურნეობა, სურსათის უვნებლობა და ხარისხი.

ამასთან, პროექტის „საქართველოში გარემოს დაცვის მხარდაჭერა და კლიმატის ცვლილებასთან ბრძოლა“ ფარგლებში 2023 წელს დაიწყო „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ - საბაზო და საშუალო საფეხურების პროგრამის შემუშავება, რომლის ფარგლებშიც თემების ძირითადი ნაწილი მომზადდა. პროგრამაზე მუშაობა 2024 წელს დასრულდება, რის შემდეგაც დაგეგმილია ტრენინგების განხორციელება ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების საბაზო და საშუალო საფეხურის მასწავლებლებისთვის.

ახალგაზრდული პროგრამები

ეკოლიდერთა სკოლა

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ერთ-ერთი გამორჩეული პროექტია „ეკოლიდერთა სკოლა“, რომელიც მიზნად ისახავს ახალგაზრდების დაინტერესებას გარემოსდაცვითი საკითხებით, საზოგადოებაში გარემოსდაცვითი ცნობიერების დონის ზრდასა და გარემოსდაცვითი ღირებულებების ჩამოყალიბებას. სასწავლო პროგრამა საინტერესოა იმით, რომ იძლევა შესაძლებლობას, მონაწილეებმა მიიღონ ინფორმაცია სხვადასხვა აქტუალურ და საინტერესო გარემოსდაცვით საკითხზე და მოისმინონ პროფესიონალი სპიკერების მოსაზრებები. 2023 წელს ეკოლიდერთა სკოლაში ახალგაზრდები გაეცნენ ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ სად და როდის ჩამოყალიბდა გარემოსდაცვითი მოძრაობა, რა არის ადამიანის ეკოლოგიური უფლებები, ნარჩენების მართვის მნიშვნელობა და არსებული საუკეთესო პრაქტიკა, ბიომრავალფეროვნებისა და დაცული ტერიტორიების მნიშვნელობა, კლიმატის ცვლილების გავლენა, გარემოსდაცვითი განათლებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის როლი გარემოს დაცვაში. აღნიშნული კურსი წარმატებით 63-მა მოსწავლემ დაასრულა.

აგროსკოლა

სასწავლო კურსის „აგროსკოლა“ მიზანია აგრარული საკითხებით დაინტერესებულმა მოსწავლეებმა სოფლის მეურნეობის დარგების შესახებ მიიღონ ინფორმაცია და აგრარული მიმართულებით არსებულ აქტივობებში ჩაერთონ. კურსის განმავლობაში 40-მდე მოსწავლე ეცნობა ისეთ საკითხებს, როგორცაა: სოფლის მეურნეობის განვითარება, ფერმერთა შესაძლებლობები, სოფლის მეურნეობის მიმართულებით არსებული პროგრამები, ფერმერული მეურნეობის მართვა და მენეჯმენტი, ღვინის ისტორია და დეგუსტაცია, ქართული ვაზის ჯიშები და ველური ვაზის მოძიებისა და დაცვის ისტორია საქართველოში, მეხილეობა, მებოსტნეობა, მებაღეობა, ქართული ტრადიციული მეფუტკრეობა, აკვაკულტურა და მეთევზეობა, ვეტერინარია და ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური დაავადებები, მეცხოველეობა და მეფრინველეობა, ნიადაგმცოდნეობა, გაუდაბნობა და გადაძოვება, სურსათის უვნებლობა, კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობა, განათლების როლი აგრარულ სექტორში და აგროტურიზმი.

სატყეო სკოლა

სასწავლო კურსის „სატყეო სკოლა“ მიზანია ტყესთან დაკავშირებული საკითხებით დაინტერესებულ ახალგაზრდებს მისცეს სიღრმისეული ცოდნა, როგორც თეორიული, ისე პრაქტიკული ასპექტების გათვალისწინებით, აქტუალურ და საინტერესო თემებზე. მოსწავლეები გაეცნენ ისეთ საკითხებს, როგორცაა ტყის როლი მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევაში, ტყის ტიპები, ტყის შემქმნელი ძირითადი მერქნიანი სახეობები, მერქნული და არამერქნული რესურსები, მავნებლები, ტყის მდგრადი მართვის პრინციპები, ტყის ბიომრავალფეროვნება, კლიმატის ცვლილება და მისი გავლენა ტყეზე, ბუნებრივი საფრთხეები, ტყის ხანძრები, ენერგოეფექტურობა, ალტერნატიული სანჯავი, როგორც ტყეზე ზეწოლის შემცირების შესაძლებლობა, დაცული ტერიტორიები, ეკოტურიზმი, ტყეზე მონიტორინგისა და კანონდარსებების მექანიზმები, მეტყევის პროფესია და სატყეო განათლება. სატყეო სკოლა წარმატებით დაასრულა 36-მა მოსწავლემ, კურსი მოიცავდა როგორც თეორიულ სწავლებას, ასევე პრაქტიკულ-საველე გასვლებს.

მწვანე ბანაკი - კლიმატის ელჩები

პროგრამა ახალგაზრდებს შესაძლებლობას აძლევს, აიმაღლონ ცნობიერების დონე გარემოსდაცვით თემებზე და განახორციელონ პროექტები ადგილობრივ დონეზე. მონაწილეები 7 დღის განმავლობაში, დარგის სპეციალისტებთან ერთად მუშაობდნენ მათთვის საინტერესო გარემოსდაცვით თემებზე, მათ შორის, კლიმატის ცვლილების, ტყის რესურსების მართვის, ბიომრავალფეროვნების, თემზე დაფუძნებული კატასტროფის რისკის შემცირების შესახებ. ბანაკის მიზანს წარმოადგენს ახალგაზრდების გარემოსდაცვით აქტივობებში ჩართვის ხელშეწყობა და კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ მათი ცნობიერების ამაღლება, ასევე, გარემოსდაცვითი პროფესიების პოპულარიზაცია მოსწავლეებში. მწვანე ბანაკის მონაწილეები კონკურსის საფუძველზე შეირჩნენ მთელი ქვეყნის მასშტაბით, რომელთა საშუალო ასაკი 15-17 წელი იყო. წლის განმავლობაში 58-მა მოსწავლემ მიიღო კლიმატის ელჩის სტატუსი, ხოლო 2022-2023 წლებში მწვანე ბანაკში ჯამში 108 კლიმატის ელჩი მონაწილეობდა.

ახალგაზრდა მოხალისეები

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა გამოაცხადა მოხალისეთა მიღება შემდეგ სამიზნე მუნიციპალიტეტებში: ლაგოდეხი, გორი, თელავი, ახმეტა, ოზურგეთი, აბაშა, სენაკი, ხობი, ჩოხატაური, დედოფლისწყარო, ლანჩხუთი, თიანეთი, ყვარელი, სიღნაღი, სამტრედია, ქობულეთი.

მოხალისეთა ქსელი აერთიანებს 15-17 წლის ახალგაზრდებს და ხელს უწყობს მათ აქტიურ ჩართულობას ადგილობრივ დონეზე საგანმანათლებლო აქტივობებში. პროგრამის ფარგლებში მოსწავლეებმა ორი თვის განმავლობაში შეისწავლეს ისეთი გარემოსდაცვითი საკითხები, როგორცაა: მდგრადი განვითარების მიზნები, კლიმატის ცვლილება, კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება, ტყის რესურსების მართვა, განახლებადი და ალტერნატიული ენერჯები, ბიომრავალფეროვნება, წყლის რესურსების მართვა, ნარჩენების მართვა, ეკოსისტემური სერვისები და კომუნიკაციისა და პრევენტაციის უნარები. საანგარიშო პერიოდში ახალგაზრდული პროგრამა 21-მა მოხალისემ დაასრულა.

ახალგაზრდა მოხალისეების პროგრამა ხორციელდება პროექტების „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ და „სატყეო სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა საქართველოში - ECO.Georgia“ ფარგლებში.

ლექცია-სემინარები

2023 წელს სკოლის მოსწავლეებისთვის მთელი წლის განმავლობაში რეგულარულად ტარდებოდა ლექცია-სემინარები სხვადასხვა გარემოსდაცვით და აგრარულ თემაზე, როგორცაა ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ნარჩენების მართვა, რადიაცია - მისი გამოყენება და შესაძლო საფრთხეები, მინდვრიდან სუფრამდე, კლიმატის ცვლილება, ფუტკრის როლი ეკოსისტემაში და სხვა.

ლექცია-სემინარებს დაესწრო სხვადასხვა სკოლის 993 მოსწავლე და მასწავლებელი.

პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამები

პროფესიული გადამზადების პროგრამა - „ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია“

პროფესიული გადამზადების პროგრამა - „ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია“ 2022 წელს შემუშავდა და განხორციელების უფლება მიიღო. პროგრამის პირველი ნაკადი 2023 წელს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ ეროვნული სატყეო სააგენტოს, პროფესიული უნარების სააგენტოსა და გაეროს განვითარების პროგრამის („ENPARD-4: სოფლის განვითარების ხელშეწყობა საქართველოში“ პროექტის ფარგლებში) მხარდაჭერით განხორციელდა.

ტყის ინვენტარიზაციისა და ტაქსაციის პროფესიული გადამზადების პროგრამაში ჩართული იყვნენ სატყეო ან/და მომიჯნავე სფეროში ბაკალავრის ხარისხის მქონე პირები. მსმენელებმა განიმტკიცეს ტყესთან დაკავშირებული საბაზისო ცოდნა და გაიუმჯობესეს ტყის ინვენტარიზაციისა და ტაქსაციის სავსე პირობებში განხორციელებისთვის საჭირო ცოდნა და უნარები. 2023 წელს კურსის ფარგლებში 12 პირი გადამზადდა, რომელთაც სახელმწიფოს მიერ აღიარებული სერტიფიკატები გადაეცათ.

პროფესიული მომზადების პროგრამა - „გარემოსდაცვითი მმართველი“

პროგრამის „გარემოსდაცვითი მმართველი“ მიზანია მწვანე ბიზნესის ხელშეწყობა, კანონით დაკისრებული მოთხოვნებისა და თანამედროვე სტანდარტების გათვალისწინებით კომპანიებისთვის შესაბამისი კადრის მომზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება. გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა კურსის ფარგლებში დაინტერესებული პირების მომზადება 2015 წლიდან დაიწყო. 2022 წელს კი პროფესიული მომზადების პროგრამამ „გარემოსდაცვითი მმართველი“ მოიპოვა განხორციელების უფლება. 2023 წელს კურსის პირველი ნაკადი განხორციელდა, რომლის ფარგლებშიც 21 პირი მომზადდა. კურსის წარმატებით დასრულების შემდეგ მონაწილეებს სახელმწიფოს მიერ აღიარებული სერტიფიკატები გადაეცათ.

პროფესიული და უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა

მწვანე და აგროსტიპენდიები - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი, პარტნიორ ორგანიზაციებთან ერთად ახორციელებს პროგრამას, რომელიც მიზნად ისახავს გარემოსდაცვითი და აგრარული დეფიციტური პროფესიების პოპულარიზაციას და ამ მიმართულებით მაღალი აკადემიური მოსწრების პროფესიული, ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურების სტუდენტების წახალისებას. ყოველწლიურად გაიცემა 64 სტიპენდია 500-დან 1500 ლარის ოდენობით. კერძოდ, პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტები სტიპენდიას 500 ლარის, საბაკალავრო საფეხურის სტუდენტები - 1000 ლარის, ხოლო მაგისტრატურის - 1500 ლარის ოდენობით იღებენ. მწვანე და აგროსტიპენდიების პროგრამას ყოველწლიურად 32 მწვანე და 32 აგროსტიპენდიანტი ჰყავს.

მწვანე სტიპენდიები

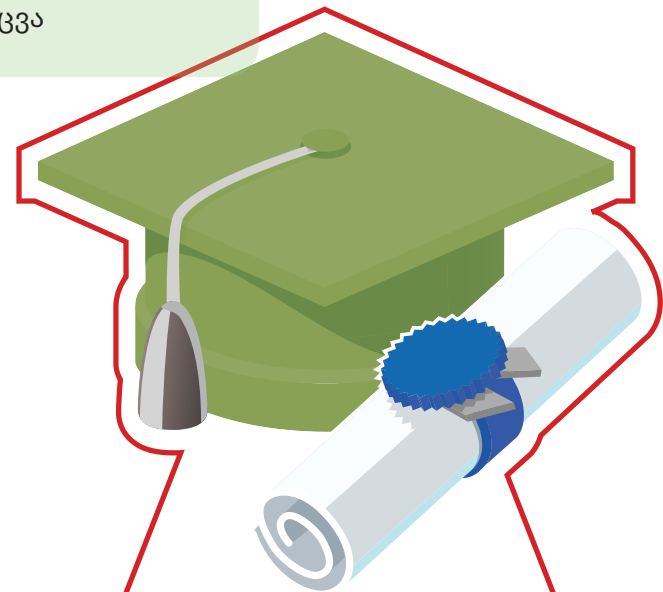
დეფიციტური გარემოსდაცვითი პროფესიების ხელშეწყობის მიზნით 2022 წელს დაინერგა „მწვანე სტიპენდიების“ პროგრამა უმაღლეს სასწავლებლებში. მაგისტრატურის 32 წარჩინებულ სტუდენტს 1500-ლარიანი სტიპენდია გადაეცა.

სტიპენდიები გადაეცათ შემდეგი უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებს:

- » ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
- » საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი
- » აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სტიპენდიები ვრცელდება შემდეგ სამაგისტრო პროგრამებზე:

- » ფიზიკური გეოგრაფია და გარემოს მდგრადი განვითარება
- » წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვა (ჰიდროლოგია)
- » გეოლოგია
- » ენერგეტიკისა და მინერალური რესურსების მართვა და მდგრადი განვითარება
- » გარემოს დაცვა და საინჟინრო ეკოლოგია
- » ეკოლოგია
- » კონსტრუქციული (გამოყენებითი) გეოგრაფია და გარემოს დაცვა
- » გარემოსდაცვითი მენეჯმენტი და პოლიტიკა

მწვანე სტიპენდიის 2023

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების სფეროში

აგროსტიპენდიები

დეფიციტური აგრარული პროფესიების ხელშეწყობის მიზნით 2023 წელს დაინერგა „აგრო სტიპენდიების“ პროგრამა პროფესიულ და უმაღლეს სასწავლებლებში. 32 წარჩინებულ სტუდენტს 13 პროფესიული სასწავლებლიდან და 6 უნივერსიტეტიდან 500, 1000 და 1500-ლარიანი სტიპენდია გადაეცა.

სტიპენდიები გადაეცათ შემდეგი პროფესიული და უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებს პროფესიული სასწავლებლები:

» პრესტიჟი	» კასპის კოლეჯი	» ახალი ტალღა
» ჰორიზონტი	» თეთნულდი	» ლაკადა
» განთიადი	» ფაზისი	» ოპიზარი
» ილია წინამძღვრიშვილის სახელობის კოლეჯი	» აისი	» მოდუსი
		» იბერია

უმაღლესი სასწავლებლები:

- » ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი
- » აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
- » შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი

სტიპენდიები ვრცელდება შემდეგ პროგრამებზე:

აგრარული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები:

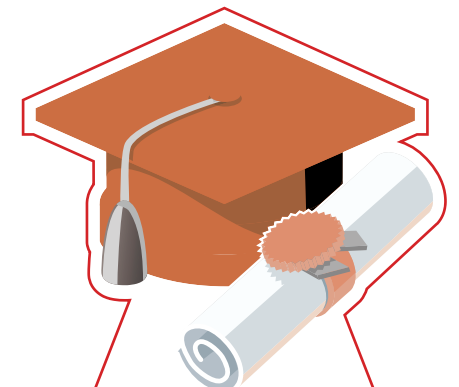
» მევენახეობა-მელვინეობა (დუალური)	» სატყეო საქმე (მოდულური)
» მეხილეობა (დუალური)	» ლაბორატორიული საქმე მეთევზეობაში (მოდულური)
» მეხილეობა (მოდულური)	» ფერმერობა მეთევზეობაში (მოდულური)
» მეხილეობა-მეჩაიეობა (მოდულური)	» მეფუტკრეობა (მოდულური)
» მებაღეობა (მოდულური)	» ვეტერინარია (მოდულური)
» მებოსტნეობა (მოდულური)	» ვეტერინარიის მეხუთე დონის პროფესიული პროგრამა (მოდულური)

აგრარული საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამები:

- » აგრარული ტექნოლოგიები
- » აგრონომია
- » აგრონომია (მცენარეთა დაცვა)
- » აგრონომია (აგროეკოლოგია)
- » სასურსათო ტექნოლოგია

აგრარული სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამები:

- » ვეტერინარია (ინტეგრირებული)
- » მევენახეობა-მელვინეობა
- » აგრარული ტექნოლოგია

**აგრო
სტიპენდია
2023**

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი

მწვანე კონკურსები

„მწვანე ჯილდო“

კონკურსი „მწვანე ჯილდო“ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ 2018 წელს დაარსდა. იგი წარმოადგენს უმთავრეს ჯილდოს გარემოსდაცვით სფეროში, რომლის მიზანია იმ მასწავლებლებისა და ბაღის პრაქტიკოსების გამოვლენა და წახალისება, რომლებიც სასწავლო პროცესში აქტიურად იყენებენ სახელმძღვანელოებს - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“ და „გარემოსდაცვითი და აგროარული განათლება სკოლაში“ და ბრუნავენ ბავშვების გარემოსდაცვითი და აგროარული განათლების ხელშეწყობაზე. კონკურსი მთელი საქართველოს მასშტაბით განსაკუთრებული ჩართულობით გამოირჩევა. 2023 წელს კონკურსის ფინალური ეტაპისთვის, საკონკურსო კომისიამ გამოავლინა საუკეთესო ათეულები. კონკურსანტები კონკურსის ფარგლებში რამდენიმე ეტაპს გადაიან ქვეყნის მასშტაბით წარმატების მისაღწევად. ცენტრმა პარტნიორი სახელმწიფო და კერძო სექტორის მხარდაჭერით დამატებითი ჯილდოები გადასცა ფინალისტებსა და გამარჯვებულებს, რაც კიდევ უფრო დიდი სტიმულია კონკურსში მონაწილე ბაღის პრაქტიკოსებისა და მასწავლებლებისთვის.

გარემოს დაცვის მსოფლიო დღეს - 5 ივნისს გამოვლინდნენ „მწვანე ჯილდოს“ კონკურსის გამარჯვებულები:

- » „მწვანე ჯილდო - სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება 2023“ გადაეცა თბილისის N19 საბავშვო ბაგა-ბაღის პრაქტიკოსს ნათია მუმლაძეს
- » „მწვანე ჯილდო - გარემოსდაცვითი და აგროარული განათლება სკოლაში 2023“ გადაეცა ქალაქ გორის N12 საჯარო სკოლის ბიოლოგიის მასწავლებელს ასმათ ლეჟავას

„მწვანე ჯილდო“ - მასწავლებლის ეროვნული ჯილდოს ფარგლებში გამარჯვებული:

თბილისის გოგიტა კიკნაძის სახელობის N182 საჯარო სკოლის მე და საზოგადოების, მოქალაქეობისა და სამოქალაქო განათლების მასწავლებელი ნანა გოგატიშვილი

„მწვანე ჯილდო“ - ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემიის ფარგლებში გამარჯვებული:

სსიპ მიხეილ გაფრინდაშვილის სახელობის ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის სოფელ აფენის N1 საჯარო სკოლის დანყებთი კლასების მასწავლებელი ეთერ გენაძე

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა, პროექტის - „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ ფარგლებში, რომელიც დაფინანსებულია საქართველოს მთავრობის, კლიმატის მწვანე ფონდის, შვედეთისა და შვეიცარიის მთავრობების მიერ და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) ხელშეწყობით, ჩაატარა შემდეგი კონკურსები:

კონკურსი „შექმენი უსაფრთხო თემი“

კონკურსი „შექმენი უსაფრთხო თემი“ ტარდება სათემო ორგანიზაციებისთვის, რომლის მიზანია ადგილობრივ დონეზე კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ბუნებრივი საფრთხეების ზემოქმედების შემცირების ხელშეწყობა, თემის მედეგობის გაძლიერება დაინტერესებული მხარეების მაქსიმალური ჩართულობით, ბუნებრივი საფრთხით გამოწვეული კატასტროფების შესახებ ცოდნისა და ცნობიერების დონის ამაღლება. წარმოდგენილი პროექტები დაკავშირებული იყო პროგრამით გათვალისწინებული 7 ბუნებრივი საფრთხიდან (წყალდიდობა, სეტყვა, ღვარცოფი, მენყერი, გვალვა, ძლიერი ქარი, ზვავი) ერთ-ერთთან, რომელიც გამოწვევას წარმოადგენდა როგორც მუნიციპალიტეტისათვის, ისე თემისთვის.

კონკურსის „შექმენი უსაფრთხო თემი“ გამარჯვებულები:

- I ადგილი - ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სათემო ორგანიზაცია „იმედი“
- II ადგილი - გორის მუნიციპალიტეტის სათემო ორგანიზაცია „ქალი და განვითარება“

კონკურსი „ისწავლე უსაფრთხო გარემოში“

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის ორგანიზება გაუწია საგრანტო კონკურსს - „ისწავლე უსაფრთხო გარემოში“. კონკურსის მიზანს წარმოადგენდა ადგილობრივ დონეზე კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ბუნებრივი საფრთხეების ზემოქმედების შემცირების ხელშეწყობა, ბუნებრივი საფრთხით გამოწვეული კატასტროფების შესახებ ცოდნისა და ცნობიერების ამაღლება და თემის მედეგობის გაძლიერება დაინტერესებული მხარეების მაქსიმალური ჩართულობით.

კონკურსის „ისწავლე უსაფრთხო გარემოში“ გამარჯვებულები:

- I ადგილი - ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ გუთურის საჯარო სკოლა
- II ადგილი - სიღნაღის მუნიციპალიტეტის სოფელ ილიანმინდის საჯარო სკოლა
- III ადგილი - მერაბ კოსტავას სახელობის ქალაქ თელავის N4 საჯარო სკოლა

კონკურსი „შექმენი კლიმატმეგობრული ბაღი“

კონკურსის „შექმენი კლიმატმეგობრული ბაღი“ მიზანს წარმოადგენდა გარემოსდაცვით საკითხებზე ცნობიერების ამაღლება სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების წარმომადგენლებისათვის.

კონკურსის „შექმენი კლიმატმეგობრული ბაღი“ გამარჯვებულები:

- I ადგილი - ხობის მუნიციპალიტეტის N2 ბაგა-ბაღი
- II ადგილი - სამტრედიის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღანირის საბავშვო ბაღი

თანამშრომელთა შესაძლებლობების გაძლიერება

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი ხელს უწყობს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და საქვეუწყებო დაწესებულებების, ასევე ცენტრალური აპარატის თანამშრომელთა გადამზადებასა და კვალიფიკაციის ამაღლებას. შესაბამისად გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს თანამშრომელთა შესაძლებლობების გაძლიერების და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, ცენტრი, თანამშრომელთა საჭიროებათა კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, ყოველწლიურად უზრუნველყოფს ტრენინგების ორგანიზებას. 2023 წელს ჯამში სამინისტროს 313 თანამშრომელი გადამზადდა შემდეგი მიმართულებებით:

- » გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის სისტემა - სამინისტროს თანამშრომლები - 58 მონაწილე
- » საჯარო განხილვების ეფექტიანი ფასილიტაციის მექანიზმები - სამინისტროს თანამშრომლები - 18 მონაწილე
- » სექსუალური შევიწროება და მასზე რეაგირების მექანიზმები - სამინისტროს თანამშრომლები - 57 მონაწილე
- » Microsoft excel-ის საბაზისო კურსი - სამინისტროს თანამშრომლები - 30 მონაწილე
- » Microsoft powerpoint-ის საბაზისო კურსი - სამინისტროს თანამშრომლები - 27 მონაწილე
- » პირველადი გადაუდებელი დახმარება - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის თანამშრომლები - 45 მონაწილე
- » კვლევის ჩატარების ტექნიკა და მეთოდოლოგია - სამინისტროს თანამშრომლები - 25 მონაწილე
- » შპმ პირების უფლებები - სამინისტროს თანამშრომლები - 26 მონაწილე
- » სატრანსპორტო საშუალებების გამონაბოლქვის გზებზე კონტროლი აპარატურის მეშვეობით, საკანონმდებლო ცვლილებები, ეფექტიანი კომუნიკაცია და კონფლიქტის მართვა, სატრანსპორტო საშუალებების გამონაბოლქვის გზებზე კონტროლის ელექტრონული სისტემა - გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის თანამშრომლები - 27 მონაწილე

ტრენინგები დაინტერესებული საზოგადოებისთვის გარემოსდაცვითი მიმართულებით

- » ტრენინგი დარგის ექსპერტებისთვის „2019 წლის დაზუსტებული, 2006 წლის IPCC სახელმძღვანელო მითითებები სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაციისთვის“ (12 მონაწილე)
- » ტრენინგები ახალგაზრდებისთვის თემაზე „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება“ (1664 მონაწილე)
- » ტრენინგი „თემზე დაფუძნებული კატასტროფების რისკის მართვა“ ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისთვის (28 მონაწილე)
- » ტრენინგი პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტების სკოლის დირექტორებისათვის, თემაზე - „კატასტროფების რისკის მართვა და საგანგებო სიტუაციების მართვის გეგმების მნიშვნელობა“ (58 მონაწილე)
- » ტრენინგი ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლებისთვის გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის სისტემის შესახებ (28 მონაწილე)
- » ტრენინგი „გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა და ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა“ ადმინისტრაციულ საქმეთა მოსამართლეებისთვის (35 მონაწილე)
- » ტრენინგი კატასტროფის რისკის შემცირებასა და რისკის მართვის შესახებ პარტნიორი უნივერსიტეტების ლექტორებისთვის (43 მონაწილე)
- » პროექტის 13 სამიზნე მუნიციპალიტეტის სკოლების დირექტორებისთვის ტრენინგი თემაზე - „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების დროს ქცევის წესები და საგანგებო სიტუაციების მართვის გეგმების მნიშვნელობა“ (108 მონაწილე)
- » პროექტის 13 სამიზნე მუნიციპალიტეტის სკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებისთვის ტრენინგი საგანგებო სიტუაციების მართვის შესახებ სიმულაციური სავარჯიშოებით (180 მონაწილე)

ტრენინგები აგრარული მიმართულებით

სასოფლო-სამეურნეო ცოდნის გაძლიერების მიმართულებით განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:

- » ტრენინგი კლიმატგონივრული სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკების პროფესიული სასწავლებლების მასწავლებლებისთვის (16 მონაწილე)
- » ტრენინგები თემაზე „დემო ფერმის მოწყობა“ აჭარისა და იმერეთის პროფესიული განათლების მასწავლებლებსა და ექსტენციის კონსულტანტებისთვის (56 მონაწილე)
- » ტრენინგები თემაზე „სალათის ფურცლის წარმოების აგროტექნიკა“ აჭარისა და იმერეთის ექსტენციის კონსულტანტებისთვის (34 მონაწილე)
- » ტრენინგი თემაზე „სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ექსტენცია“ სოფლის განვითარების სააგენტოს რეგიონული და საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურების თანამშრომლებისთვის (24 მონაწილე)
- » ტრენინგები თემაზე „ლოკოკინების მოვლა/მოშენება და მეფუტკრეობა“ N10 და N15, N5 პენიტენციური დაწესებულებების მსჯავრდებულებისთვის (45 მსჯავრდებული)
- » მასტერკლასები თემაზე „გზა ფუტკრის პროდუქტების წარმოებიდან რეალიზაციამდე“ და „კენკროვანი კულტურების პოტენციული ადგილობრივ და საექსპერტო ბაზარზე“ ცაგერის მუნიციპალიტეტის სოფ. ქვედა ცაგერის, ონისა (ონელი ფუტკრები) და ნიკორწმინდის (ჯადოსნური კენკრა) აგროკლუბებში სკოლის მოსწავლეებთან (ქვ. ცაგერი - 24, ნიკორწმინდა - 25, ონი - 33, სულ 82 მონაწილე)

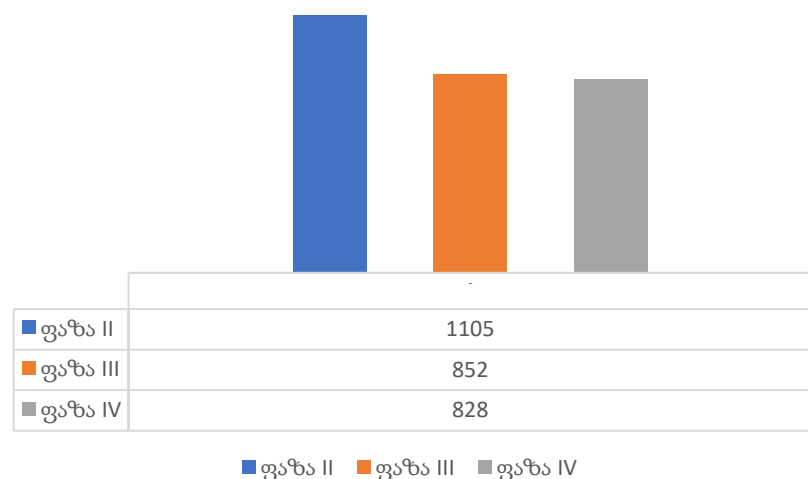

მეფუტკრეთა გადამზადების 4-ფაზიანი პროგრამა

მეფუტკრეობის გადამზადების პროგრამის ფარგლებში ტრენინგების 4 ფაზა გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის, სოფლის განვითარების სააგენტოს (RDA) და საქართველოს მეფუტკრეთა გაერთიანების (GBU) ორგანიზებით მთელი საქართველოს მასშტაბით განხორციელდა.

ტრენინგები მოიცავდა, როგორც პრაქტიკულ, ისე თეორიულ სწავლებას. პრაქტიკის ფარგლებში მეფუტკრეები გაეცნენ საფუტკრეში ჩასატარებელ სეზონურ სამუშაოებს, ხოლო თეორიულ კომპონენტში დეტალურად იყო განხილული შემდეგი საკითხები:

- » ფუტკრის ოჯახის დაზამთრება - სკაში მიკროკლიმატის მოწესრიგება, საკვების რაოდენობის განსაზღვრა/შეცვლა
- » ვაროვას წინააღმდეგ ბრძოლა, უბარტყო პერიოდის გამოყენება
- » ფუტკრის დაავადებების იდენტიფიკაცია
- » დაავადებებთან ბრძოლის მეთოდების გაცნობა/დანერგვა
- » საფუტკრეებში ჩასატარებელი სეზონური სამუშაოების დაგეგმვა/ჩატარება
- » მავნებლებთან ბრძოლის თანამედროვე მეთოდების დანერგვა
- » მეფუტკრეობის პროდუქტების წარმოება
- » საფუტკრეების რეგისტრაცია
- » მავნებლის წინააღმდეგ ბრძოლა
- » გავლილი სეზონის შეჯამება, ახალი სეზონისათვის მზადება
- » საფუტკრის ჟურნალის წარმოება

მეფუტკრეთა გადამზადების პროგრამის პირველი ფაზა გაიმართა 2022 წელს და გადამზადდა 955 მონაწილე. ხოლო 2023 წლის განმავლობაში 19 მეფუტკრე-ტრენერის მიერ ქვეყნის მასშტაბით გადამზადდა - 1105 (ფაზა II), 852 (ფაზა III) და 828 მეფუტკრე (ფაზა IV).

მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების ტექნიკოსთა სერტიფიცირება

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი მაცივარაგენტებზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ტექნიკოსების სერტიფიცირებას უზრუნველყოფს. მაცივარაგენტებზე მომუშავე უცხოენოვან ტექნიკოსებს გამოცდის ჩაბარება ქართული ენის გარდა ინგლისურ და რუსულ ენებზეც შეუძლიათ. 2018 წლის 1 იანვრიდან მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურების უფლება აქვს მხოლოდ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სერტიფიცირებულ ტექნიკოსს, სერტიფიკატი გაიცემა სამი წლის ვადით. საანგარიშო პერიოდში, სერტიფიცირება გაიარა 167-მა ტექნიკოსმა, ხოლო ჯამში დღეისათვის 260-ზე მეტი ტექნიკოსია სერტიფიცირებული. 2024 წლიდან, „მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ტექნიკოსების სერტიფიცირების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 22 ივნისის N302 დადგენილებაში შეტანილი ცვლილებების შესაბამისად, ცენტრი მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების ტექნიკოსთა სერტიფიცირების პროცესს განახლებული პირობებით განახორციელებას. ამასთან, 2024 წლიდან ცენტრი ასევე უზრუნველყოფს მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ინდივიდუალური მენარმისა და იურიდიული პირის სერტიფიცირებას.

გარემოსდაცვის და განათლების ცენტრი
სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი

საკანონმდებლო სვლილება

მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობებზე მომსახურე

- ✓ ფიზიკური პირს
- ✓ ინდივიდუალურ მენარმეს/იურიდიულ პირს

გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა და ცნობიერების დონის ამაღლება

2023 წელს ცენტრის მიერ ჩატარებულ გარემოსდაცვითი და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით განათლებისა და ცნობიერების დონის ასამაღლებელ ღონისძიებებში, ასევე საჯარო განხილვებში/დისკუსიებში, საინფორმაციო და სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობა მიიღო 5962-მა პირმა.

სამუშაო/საინფორმაციო შეხვედრები

- » ჭარბტენიანი ტერიტორიების დაცვის მსოფლიო დღის ფარგლებში ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემიის სტუდენტებთან საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა თემაზე “ჭარბტენიანი ტერიტორიების როლი კლიმატის ცვლილების შერბილების პროცესებში, მტკნარი წყლის რაოდენობისა და ხარისხის შენარჩუნებაში” (20 მონაწილე)

- » ევროპული სკოლის მოსწავლეებს ლექცია ჩაუტარდათ ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ძირითად დამბინძურებლებსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე გავლენასთან დაკავშირებით (32 მონაწილე)
- » ჩატარდა საინფორმაციო შეხვედრები მოსწავლეებისთვის ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ანალიზის ლაბორატორიაში (34 მონაწილე)
- » მცხეთის N1 და N2, სოფლოძისის და წეროვნის N3 საჯარო სკოლის მოსწავლეებთან ჩატარდა შეხვედრები ეკოკლუბებისა და “ტყის მდგრადი და კლიმატგონივრული მართვის პრინციპების დანერგვის” შესახებ (96 მონაწილე)
- » ნარჩენების გადამუშავების საერთაშორისო დღის აღნიშვნის ფარგლებში, თბილისის ნიჭიერთა კერძო სკოლა-აკადემიის მოსწავლეებმა ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმო დაათვალიერეს და ნარჩენების მართვის შესახებ ლექცია მოისმინეს. ახალგაზრდებმა ქალაქის, მუყაოს, პოლიეთილენის, ალუმინის ქილებისა და პლასტმასის ბოთლების სეპარირების პროცესში მიიღეს მონაწილეობა (21 მონაწილე)
- » ჩატარდა ღია კარის დღე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგებთან “მწვანე ჯილდოს” კონკურსის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მიზნით (156 მონაწილე)
- » ველური ბუნების მსოფლიო დღის ფარგლებში თბილისის N67 სკოლის მოსწავლეები ველური ბუნების ეროვნულ სააგენტოში გამართულ შეხვედრას დაესწრნენ, სადაც გადაშენების პირას მყოფი ცხოველებისა და ფრინველების შესახებ მიიღეს ინფორმაცია (10 მონაწილე)

- » მეტეოროლოგიის მსოფლიო დღის შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით თბილისის N58 საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა გარემოს ეროვნული სააგენტოს მეტეოროლოგიური რადარი მოინახულეს, დაათვალიერეს სადამკვირვებლო ქსელი, რომლის საშუალებითაც ხდება ყოველდღიური ამინდის პროგნოზის შედგენა, გავრცელება და საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი რეკომენდაციის გაცემა. შეხვედრაზე, მოსწავლეებმა, დარგის სპეციალისტებთან ერთად, შესაძლო სტიქიურ მოვლენებზე საპროგნოზო ინფორმაციისა და გაფრთხილებების შესაბამისი უწყებებისთვის დროული მიწოდების მნიშვნელობის საკითხები განიხილეს, მიიღეს ინფორმაცია ქვეყანაში არსებული მეტეოროლოგიური რადარების მონაცემების ანალიზის და დამახასიათებელი გეოლოგიური საფრთხეების შესახებ (17 მონაწილე)
- » წყლის მსოფლიო დღის აღნიშვნის მიზნით, თბილისის N178 საჯარო სკოლის მოსწავლეებისთვის გარემოს ეროვნული სააგენტოს ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ანალიზის ლაბორატორიაში საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა. მოსწავლეებმა ჩამდინარე და ზედაპირული წყლის ჰიდროქიმიური ანალიზების, ძირითადი იონების განსაზღვრის, ბიოგენური ელემენტებისა და მძიმე ლითონების შესახებ მიიღეს ინფორმაცია და წყლის ხარისხის დადგენის მიზნით, თავად განახორციელეს ქიმიური ანალიზები (24 მონაწილე)
- » ტყის საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად თბილისის N45 საჯარო სკოლის მოსწავლეებთან შეხვედრა გაიმართა. ახალგაზრდებმა ინფორმაცია მიიღეს ტყის მნიშვნელობის შესახებ ჯანსაღი გარემოსთვის და ჯანმრთელობისთვის, საქართველოს ტყეების, ტყის როლის, ტიპებისა და მერქნული და არამერქნული რესურსების შესახებ. თეორიული სწავლების შემდეგ, მოსწავლეები ტყის ინვენტარიზაციის ტექნიკურ პროცესებს გაეცნენ, შეისწავლეს ის მეთოდოლოგია, რომლის მეშვეობითაც ქვეყნის მასშტაბით ტყის ეროვნული აღრიცხვა განხორციელდა (21 მონაწილე)
- » ჩატარდა ინფოტური ქართული ღვინის კულტურის შესახებ ახალგაზრდებისთვის ღვინის ეროვნულ სააგენტოში (13 მონაწილე)
- » ცენტრის ორგანიზებით, სკოლის მოსწავლეებისთვის გარემოსდაცვით თემებზე დებატები გაიმართა. დებატების კონკურსში 50-მდე სხვადასხვა სკოლის ეკოკლუბიდან, აპლიკაციების გადარჩევის შედეგად შეირჩა 4 სკოლა, რომლებმაც კლიმატის ცვლილებისა და ნარჩენების მართვის შესახებ დებატებში მიიღეს მონაწილეობა. ღონისძიებაზე საკონკურსო კომისიის შეფასების შედეგად გამარჯვებულები გამოვლინდნენ, რომელთაც პრიზები გადაეცათ. კლიმატის ცვლილების მიმართულებით დებატებში თბილისის 142-ე საჯარო სკოლის ეკოკლუბმა „მწვანე მომავალი“, ხოლო ნარჩენების მართვის მიმართულებით საჩხერის მე-3 საჯარო სკოლის ეკოკლუბმა „ეკოთაობა“ გაიმარჯვეს (24 მონაწილე)
- » პროგრამის „კლიმატის ახალგაზრდა მოხალისეები“ წარმატებული კურსდამთავრებულები, სასწავლო ვიზიტით, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სისტემაში შემავალ უწყებებს ესტუმრნენ. ახალგაზრდა მოხალისეთა ქსელი აერთიანებს 15-17 წლის ახალგაზრდებს და ხელს უწყობს საგანმანათლებლო აქტივობებში მათ აქტიურ ჩართულობას (43 მონაწილე)
- » შავი ზღვის დაცვის საერთაშორისო დღის ფარგლებში, სტუდენტური კონფერენცია „შავი ზღვა და ბიომრავალფეროვნება“ გაიმართა (28 მონაწილე)

- » ნიადაგის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიების ფარგლებში, აგრარული მიმართულების საჯარო, კერძო და არასამთავრობო სექტორში დასაქმებულ წარმატებულ ახალგაზრდა სპეციალისტებს, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სტუდენტებს, სამეცნიერო და კვლევით სექტორში მოღვაწე მკვლევრებს ნიადაგმცოდნეობის ქართული სკოლის ერთ-ერთი ფუძემდებლის, აკადემიკოს თენგიზ (გიზო) ურუშაძის სახელობის საპატიო სიგელები გადაეცათ (60 მონაწილე).
- » სასწავლო კურსის „ეკოლიდერთა სკოლა“ შემაჯამებელი შეხვედრა გაიმართა, სადაც მოსწავლეებს კურსის წარმატებით დასრულებისთვის სერტიფიკატი გადაეცათ (25 მონაწილე)
- » სასწავლო კურსის „აგროსკოლა“ შემაჯამებელ შეხვედრაზე წარმატებული კურსდამთავრებულები დაჯილდოვდნენ (24 მონაწილე)
- » მეტყვევის პროფესიის პოპულარიზაციის მიზნით შექმნილი სასწავლო კურსის „სატყეო სკოლა“ მოსწავლეებისთვის ჩატარდა სავლე პრაქტიკები (70 მონაწილე)
- » მეცნიერებისა და ინოვაციის საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად, საჯარო ლექცია „ბაქტერიოფაგები: ჯანსაღი ეკოსისტემის გარანტი“ გაიმართა. საჯარო ლექციაზე განიხილეს ბაქტერიოფაგების როლი ბუნებაში, მათი გავლენა მიკრობულ პოპულაციაზე და ბაქტერიოფაგების გამოყენების პრაქტიკა მედიცინაში. პანელურ დისკუსიაზე მეცნიერებმა იმსჯელეს ბაქტერიოფაგების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობაზე აგროსასურსათო სისტემის მდგრადობის გასაძლიერებლად და მათ სამომავლო პერსპექტივებზე (59 მონაწილე)
- » გარემოს დაცვის მსოფლიო დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე გაიმართა “მწვანე ჯილდოს” კონკურსის 2023 წლის გამარჯვებულების დაჯილდოების ცერემონია, სადაც ფინალში გადასული მონაწილეებიდან „მწვანე ჯილდოს“ მფლობელები გამოვლინდნენ, როგორც სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულების პრაქტიკოსებს, ისე დაწყებითი კლასის მასწავლებლებს შორის (181 მონაწილე)
- » პროექტის „საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia“ ფარგლებში მედიასაშუალებების წარმომადგენლების დაინტერესებისა და ტყის სექტორში არსებული პროგრესის გაცნობის მიზნით საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას მედიასაშუალებების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ, სადაც იმსჯელეს ტყის მდგრადი მართვის, ალტერნატიული და ენერგოეფექტური საწვავის, ტყის კოდექსით გათვალისწინებული სიახლეების, პროექტის ფარგლებში მისაღები შედეგებისა და სარგებლის შესახებ (37 მონაწილე)
- » მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურე ტექნიკოსებისთვის ოთხი საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა კანონში დაგეგმილი ცვლილების შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მიზნით (78 მონაწილე)
- » პროექტის “გარემოს დაცვის, კლიმატის ცვლილებისა და დემოკრატიული მდგრადობის განვითარება საქართველოში” ფარგლებში ჩატარდა “პრაქტიკოსთა პლატფორმის” კონცეფციის წარდგენა (65 მონაწილე)
- » გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები „ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების” შესახებ ადგილობრივი თვითმმართველობების წარმომადგენლებთან, რაც ხელს უწყობს ადგილობრივი თვითმმართველობების, სამოქალაქო საზოგადოებისა და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლების აქტიურ ჩართულობას ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში (167 მონაწილე)
- » საანგარიშო პერიოდში “ეროვნულ დონეზე გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების დონის კვლევის” შედეგების პრეზენტაცია გაიმართა დაინტერესებული მხარეებისთვის (77 მონაწილე)

- » გარემოსდაცვითი განათლების მიმართულებით ღონისძიებათა კოორდინაციის გაუმჯობესების მიზნით გარემოსდაცვითი განათლების საკოორდინაციო საბჭოს შეხვედრა გაიმართა „გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების ღონის შეფასება ეროვნულ დონეზე“ ჩატარებული კვლევის შედეგების გაცნობის მიზნით (28 მონაწილე)
- » ეროვნულ დონეზე სატყეო სექტორის შესახებ ცნობიერების ღონის კვლევა ჩატარდა, რომლის ძირითადი შედეგები დაინტერესებულ საზოგადოებას წარედგინა (34 მონაწილე)
- » შეიქმნა გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი ei.gov.ge რომელიც უზრუნველყოფს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“, ასევე, „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გადანაცვლებების მიღების პროცესში, კანონმდებლობის შესაბამისად, საზოგადოების მარტივად და ოპერატიულად ინფორმირებას. გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალის პრეზენტაცია გაიმართა ინფორმაციის მიწოდების მიზნით საზოგადოებისათვის (57 მონაწილე)
- » პროექტის საქართველოს მეხუთე ეროვნული შეტყობინებისა და პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშის შემუშავება გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის (UNFCCC) მიმართ (5NC/1BTR) - ფარგლებში გაიმართა შეხვედრები (165 მონაწილე)

- » განახლებული პროგრამით - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“ გადამზადებული ქ. თბილისის, ქვემო ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონების სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსების (აღმზრდელების და მეთოდისტების) მონაწილეობით გაიმართა შეხვედრა საგანმანათლებლო მასალებისა და სერტიფიკატების გადაცემის მიზნით (224 მონაწილე)
- » საერთაშორისო დღის „სუფთა ჰაერი ლურჯი ცისთვის“ ფარგლებში ქ. რუსთავის საგანმანათლებლო სექტორის წარმომადგენლებთან დისკუსია გაიმართა (43 მონაწილე)
- » განახლებული პროგრამით - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლება“ გადამზადებული ქ. თბილისის, ქვემო ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონების სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსების (აღმზრდელების და მეთოდისტების) მონაწილეობით გაიმართა შეხვედრა საგანმანათლებლო მასალებისა და სერტიფიკატების გადაცემის მიზნით (224 მონაწილე)
- » საერთაშორისო დღის „სუფთა ჰაერი ლურჯი ცისთვის“ ფარგლებში ქ. რუსთავის საგანმანათლებლო სექტორის წარმომადგენლებთან დისკუსია გაიმართა (43 მონაწილე)
- » გამოცდილების გაზიარებისა და თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით უზბეკეთის რესპუბლიკის ეკოლოგიის, გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების სამინისტროს სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის დეპარტამენტის წარმომადგენლებთან შეხვედრა გაიმართა (15 მონაწილე)

- » გაიმართა გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის პირველი სხდომა (19 მონაწილე)
- » პროექტი „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ არსებულ სამიზნე მუნიციპალიტეტებთან ერთად (გორი, ლაგოდეხი, სიღნაღი, თელავი, ახმეტა, სამტრედია, აბაშა, სენაკი, ხობი, ქობულეთი), 2023 წლიდან, ლანჩხუთის, ჩოხატაურისა და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტებშიც ხორციელდება. ახალი სამიზნე მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისთვის პროექტის წარდგენის მიზნით, საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრაზე, დაინტერესებულ მხარეებს, მუნიციპალიტეტების და თემების დონეზე განსახორციელებელი აქტივობები გააცნეს (103 მონაწილე)
- » პროექტი „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ ფარგლებში საინფორმაციო შეხვედრები ჩატარდა ცენტრის საგანმანათლებლო კონკურსების შესახებ (175 მონაწილე)
- » პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ ფარგლებში საინფორმაციო შეხვედრა ჩატარდა სტუდენტებთან და უნივერსიტეტის წარმომადგენლებთან “მწვანე სტიპენდიების” პროგრამის შესახებ გამოცდილების გაზიარებისა და პოტენციური სტიპენდიის კანდიდატებისთვის ინფორმაციის მიწოდების მიზნით (103 მონაწილე)
- » საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა რესურსცენტრებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ხელმძღვანელებისთვის პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ აქტივობების წარსადგენის მიზნით (300 მონაწილე)
- » საინფორმაციო შეხვედრები ჩატარდა მწვანე პროფესიების შესახებ პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ სამიზნე მუნიციპალიტეტების სკოლებში (514 მონაწილე)
- » საინფორმაციო შეხვედრები გაიმართა პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ სამიზნე მუნიციპალიტეტებში წყალდიდობის სანინააღმდეგო ინფრასტრუქტურის მიმდებარედ მცხოვრებ ადგილობრივ მოსახლეობასთან (154 მონაწილე)
- » გარემოსდაცვითი განათლების მსოფლიო დღის ფარგლებში, გარემოსდაცვითი და აგრარული საკითხებით დაინტერესებული მოსწავლეებისთვის ახალგაზრდული ფორუმი გაიმართა (105 მონაწილე)
- » სამეცნიერო კვლევითი ფონდებისა და უნივერსიტეტების წარმომადგენლებთან გაიმართა სამუშაო შეხვედრა - “გარემოსდაცვითი და აგრარული მიმართულებით არსებული კვლევითი შესაძლებლობები” (42 მონაწილე)
- » პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ ფარგლებში, საჯარო-სათემო-კერძო დიალოგის ფორმატში გაიმართა შეხვედრა ადგილობრივი თვითმმართველობის, სათემო და კერძო ორგანიზაციების მონაწილეობით (79 მონაწილე)
- » პროექტის „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“ ფარგლებში გაიმართა ყოველწლიური შემაჯამებელი ღონისძიება “სათემო ფორუმი” (167 მონაწილე)

საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის „მწვანე წიგნი“ საქართველოს პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტმა, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრთან თანამშრომლობით, ვესტმინსტერის დემოკრატიის ფონდის (WFD) და გაერთიანებული სამეფოს მხარდაჭერით შეიმუშავა. „მწვანე წიგნის“ მიზანი საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის შემუშავებისთვის ფართო საზოგადოებრივი დისკუსიისა და კონსულტაციების დაწყება იყო. საჯარო კონსულტაციები გაიმართა ქ.თელავში, ქ.თბილისსა და ქ.ქუთაისში. კონსულტაციების ფარგლებში მიღებული მოსაზრებების შემდეგ, შემუშავდა კლიმატის ცვლილების კანონის „თეთრი წიგნი“, რომელშიც საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის ძირითადი პრინციპები აისახა, თეთრი წიგნის საჯარო კონსულტაციები თბილისში, გორსა და ბათუმში გაიმართა (932 მონაწილე).

- » დადგენილების პროექტი - “გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობის განხორციელებით გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის წესი” სადაზღვევო კომპანიების და საბანკო სექტორის წარმომადგენლებმა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს თანამშრომლებთან ერთად განიხილეს (58 მონაწილე)
- » საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კოორდინაციით, გაეროს განვითარების პროგრამისა (UNDP) და შვედეთის მთავრობის მხარდაჭერით, საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის N629 დადგენილებით დამტკიცებული „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების“ წესის შესაბამისად, ქართველი და ევროპელი ექსპერტების ჩართულობით შემუშავდა ცენტრალური ბონისთვის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2023-2025 წლების გეგმის პროექტი, რომლის საჯარო კონსულტაცია გაიმართა (38 მონაწილე).
- » საჯარო განხილვების შესახებ კანონში შეტანილი ცვლილებების განხილვა გაიმართა საკონსულტაციო კომპანიების წარმომადგენლებთან (18 მონაწილე)
- » 2018-2021 წლების გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების პროექტის საჯარო განხილვა გაიმართა. მოხსენება წარმოადგენს საქართველოს გარემოს მდგომარეობის შესახებ არსებული ინფორმაციის შემაჯამებელ დოკუმენტს, რომელიც 4 წელიწადში ერთხელ მზადდება. დოკუმენტი ეხმარება გადაწყვეტილების მიმღებ პირებსა და დაინტერესებულ საზოგადოებას დეტალური და ზუსტი ინფორმაციის მიღებაში (83 მონაწილე)

საინფორმაციო კამპანიები

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი 2023 წლის განმავლობაში ახორციელებდა სხვადასხვა საინფორმაციო კამპანიას. აღნიშნული კამპანიები ფოკუსირებულია გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლებისა და ცნობიერების დონის ამაღლებაზე და ხელს უწყობს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობას. აღნიშნულ პერიოდში გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის სოციალური ქსელით გავრცელდა 28 საინფორმაციო პოსტი გარემოსდაცვითი და აგრარული დღეების აღსანიშნავად.

გავრცელდა ტყის მდგრადი მართვის, ენერგოეფექტურობისა და ალტერნატიული საწვავის შესახებ საინფორმაციო პოსტები (5 პოსტი), რომლის ფარგლებშიც საზოგადოებას მიენოდა ინფორმაცია საქართველოს ტყეების, მათი წარმოშობისა და სახეობების, ტყეების ფუნქციების, მისი კულტურული და ისტორიული მნიშვნელობის, რესურსების სწორად გამოყენების, ხის დარგვის, ტყის როლის შესახებ კლიმატის ცვლილების პროცესში, ტყის დაცვითი ფუნქციის გაძლიერების, ეკოსისტემის სიჯანსაღისა და ტყეში ქცევის წესების შესახებ.

საერთაშორისო დღის- „სუფთა ჰაერი ლურჯი ცისთვის“ ფარგლებში გავრცელდა ინფორმაცია აღნიშნული დღის მნიშვნელობის, ჰაერის ხარისხის გასაუმჯობესებლად შემუშავებული აქტივობების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების ხელშესაწყობად. კამპანიის ფარგლებში საზოგადოება გაეცნო აქტივობებს, რაც მიმდინარე წელს საქართველოში ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესებისთვის და ავტოტრანსპორტიდან ჰაერის დაბინძურების შესამცირებლად იქნა მიღებული. კამპანიის ფარგლებში მომზადდა საინფორმაციო პოსტები ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გასაუმჯობესებლად შემუშავებული რეკომენდაციების შესახებ (2 პოსტი).

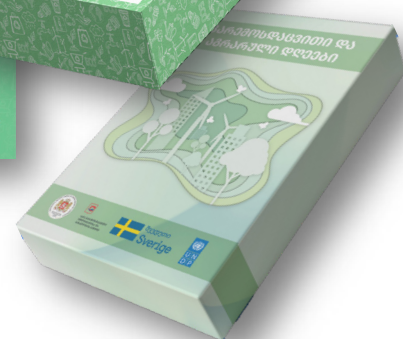
„დედამიწის საათის“ დღის ფარგლებში გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები მოსწავლეებთან, შემუშავდა ვიდეორგოლები აღნიშნული დღის მნიშვნელობის შესახებ. საინფორმაციო პოსტით საზოგადოებამ მიიღო ინფორმაცია იმ აქტივობებზე, რომელიც „დედამიწის საათის“ ფარგლებში დაიგეგმა და დაინტერესებულ საზოგადოებას შეეძლო მონაწილეობის მიღება (3 პოსტი).

პროგრამის „გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლება სკოლაში“ ფარგლებში მასწავლებელთა გადამზადებისა და მათ მიერ განხორციელებული აქტივობების შესახებ ჩატარდა საინფორმაციო კამპანია (3 პოსტი).

საინფორმაციო კამპანიის ერთ-ერთი კომპონენტია გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ მომზადებული ვიდეორგოლები, რომლებიც შემუშავდა პროფესიული მომზადების პროგრამის „ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაცია“ ფარგლებში. პროგრამის კურსდამთავრებულებმა გააზიარეს თავიანთი გამოცდილება და ისაუბრეს მეტყვევ-ტაქსატორის პროფესიის მნიშვნელობაზე, ტყის ინვენტარიზაციაზე, საქართველოს ტყეების ხარისხის შეფასების, გამოცდილი კადრების მნიშვნელობაზე რესურსების სწორად მართვისა და გამოყენების პროცესში (3 ვიდეორგოლი).

საგანმანათლებლო და საინფორმაციო მასალები/ვიდეორგოლები

- » განახლებული - „სკოლამდელი გარემოსდაცვითი განათლების“ პროგრამის მიხედვით სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსებისთვის შეიქმნა საგანმანათლებლო რესურსები: დამხმარე სახელმძღვანელოები, მწვანე დღეების კალენდარი, სამაგიდო თამაში და მწვანე სერტიფიკატები
- » შემუშავდა და დაიბეჭდა პუბლიკაციები დამამთავრებელი საფეხურის სკოლის მოსწავლეებისათვის პროფესიების პოპულარიზაციის მიზნით. პუბლიკაციები აერთიანებს „მწვანე პროგრამებს“, რომლებიც საბაკალავრო და სამაგისტრო საფეხურებზე ისწავლება საქართველოში არსებულ სხვადასხვა უნივერსიტეტში და მოიცავს ინფორმაციას დასაქმების სფეროების შესახებ
- » მომზადდა გზამკვლევი სკოლის დირექტორებისთვის საგანგებო მართვის გეგმის მომზადების ძირითადი მოთხოვნების შესახებ
- » მომზადდა საინფორმაციო ვიდეორგოლები კლიმატის ცვლილებით გამომწვეული კატასტროფების, სეტყვის, გვალვისა და ქარის დროს შესაძლო მოსამზადებელი ქმედებების შესახებ. ვიდეორგოლებში მოცემულია რეკომენდაციები კატასტროფების ზემოქმედების შესამცირებლად და იმის შესახებ, თუ რისი გაკეთებაა შესაძლებელი და რა სახის დახმარების საჭიროება შეიძლება დადგეს სტიქიების დროს
- » მომზადდა საინფორმაციო ვიდეორგოლი გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალზე - ei.gov.ge, გარემოსთან დაკავშირებულ საკითხებზე გადანყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის შესახებ

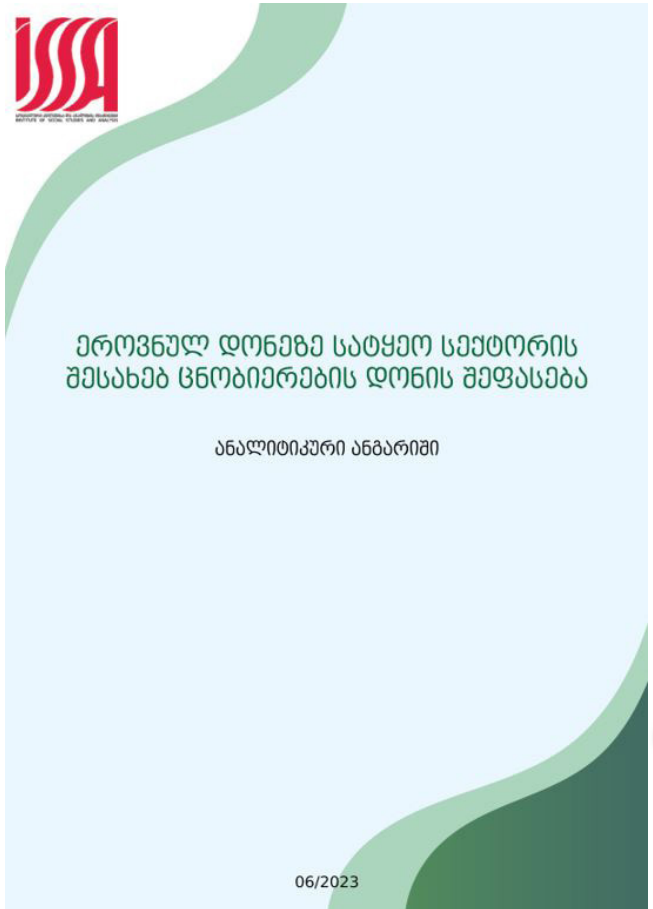
გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტის დახმარებით ჩაატარა ეროვნულ დონეზე სატყეო სექტორის შესახებ ცნობიერების დონის კვლევა. კვლევა მოიცავდა როგორც თვისებრივი, ასევე რაოდენობრივი კვლევის ინსტრუმენტებს - შეირჩა ფოკუს ჯგუფები, ჩატარდა ჩაღრმავებული ინტერვიუები, გავრცელდა კითხვარები სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფში.

კვლევის მთავარ ამოცანებს წარმოადგენდა:

- » სატყეო განათლების, ტყეების მნიშვნელობის, მდგრადი ტყით სარგებლობის, ენერგოეფექტური ღუმელებისა და ალტერნატიული საწვავის შესახებ განათლებისა და ცნობიერების დონის შეფასება ეროვნულ დონეზე
- » სატყეო სექტორში არსებული საკითხების/პრობლემების მიმართ საქართველოს მოსახლეობის დამოკიდებულებების შესწავლა
- » ტყით სარგებლობის მიმართულებით საქართველოს მოსახლეობის ქცევითი პრაქტიკის ანალიზი

კვლევის შედეგების მიხედვით, ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, სხვადასხვა მიზნით ტყის რესურსით გამოკითხულთა 30%-მა ისარგებლა. თბილისსა (83%) და ქალაქის ტიპის დასახლებებში (61%) მცხოვრები რესპონდენტები ტყეს მეტწილად დასვენების მიზნით იყენებენ. სოფლის ტიპის დასახლებებში რესპონდენტები დაახლოებით თანაბრად მიუთითებენ ტყით სარგებლობაზე დასვენების (38%) და მერქნული რესურსების მოპოვების (35%) მიზნით. ასაკის ზრდის პარალელურად, იკლებს იმ რესპონდენტთა წილი, ვინც ტყეს დასვენების მიზნით იყენებს. რესპონდენტთა მხოლოდ 24% ამბობს, რომ სმენია ენერგოეფექტური ღუმელების შესახებ.

რესპონდენტთა 70%-ს მიაჩნია, რომ ტყის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ნორმების აღსრულება სრულყოფილად არ ხდება. ყოველი მეორე რესპონდენტის აზრით (52%), საქართველოში ადეკვატური სატყეო განათლების მიღება შესაძლებელია. გამოკითხულთა თქმით, სატყეო განათლების გავრცელებით, საზოგადოებამ შეიძლება მიიღოს სხვადასხვა სარგებელი: გაუმჯობესდება ეკოლოგიური ფონი და მოსახლეობა იცხოვრებს უსაფრთხო გარემოში, შემცირდება ხეების უმიზეზო ჩეხვა, ტყეების სახით იარსებებს მნიშვნელოვანი ქარსაცავი ზოლი და სხვა.

რესპონდენტთა 70%-ს მიაჩნია, რომ ტყის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ნორმების აღსრულება სრულყოფილად არ ხდება. ყოველი მეორე რესპონდენტის აზრით (52%), საქართველოში ადეკვატური სატყეო განათლების მიღება შესაძლებელია. გამოკითხულთა თქმით, სატყეო განათლების გავრცელებით, საზოგადოებამ შეიძლება მიიღოს სხვადასხვა სარგებელი: გაუმჯობესდება ეკოლოგიური ფონი და მოსახლეობა იცხოვრებს უსაფრთხო გარემოში, შემცირდება ხეების უმიზნო ჩეხვა, ტყეების სახით იარსებებს მნიშვნელოვანი ქარსაცავი ზოლი და სხვა.

კვლევა ჩატარდა პროექტის „საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia“ ფარგლებში, კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF), საქართველოს მთავრობის, გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროს (BMZ), შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SDC) თანადაფინანსებით. პროექტი ხორციელდება გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, სამინისტროს დაქვემდებარებული უწყებების ჩართულობით.

თანამშრომელთა ტრენინგების საჭიროებათა კვლევა

განხორციელდა “გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული უწყებების თანამშრომლების ტრენინგების საჭიროებათა კვლევა”, რომელიც მიმდინარეობდა 2023 წლის მაისი-აგვისტოს თვეებში. კვლევა მიზნად ისახავდა სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული უწყებების თანამშრომლების ტრენინგების საჭიროებების იდენტიფიცირებას. კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, გამოვლინდა მნიშვნელოვანი პროფესიული, ტექნიკური თუ ე.წ. რბილი (soft) უნარების მიმართულებები, რა კუთხითაც გამოიკვეთა თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების საჭიროება. 2023 წლის განმავლობაში, ზემოაღნიშნული საჭიროებების უზრუნველყოფის მიზნით, ცენტრის მიერ დაიგეგმა და ჩატარდა შესაბამისი თემატიკის ტრენინგები თანამშრომლებისთვის.

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობა

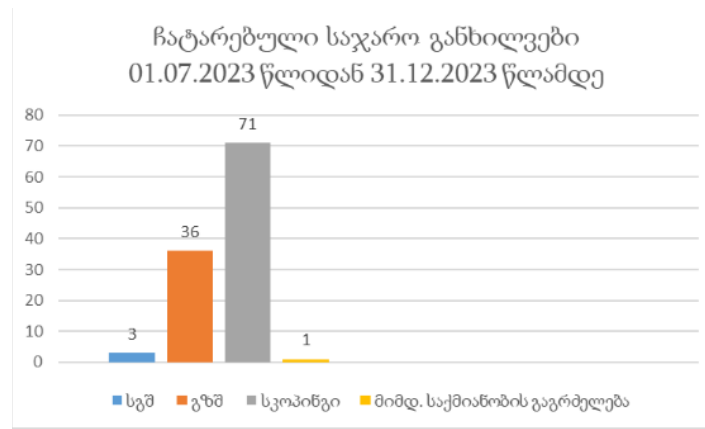
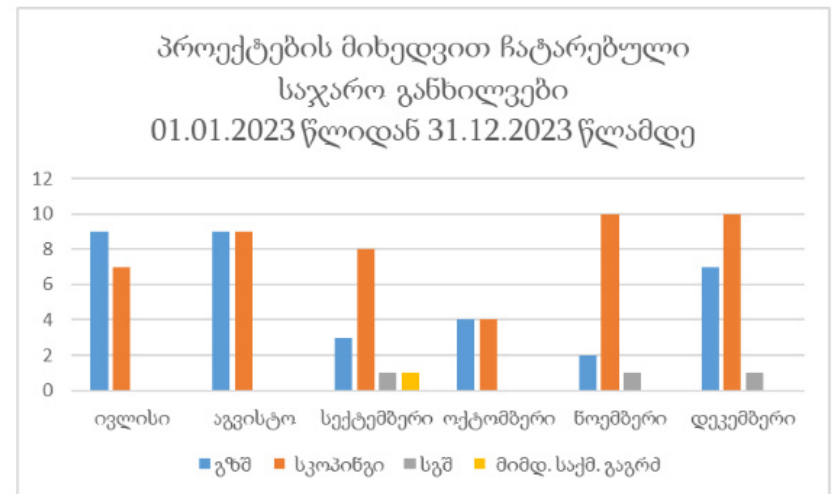
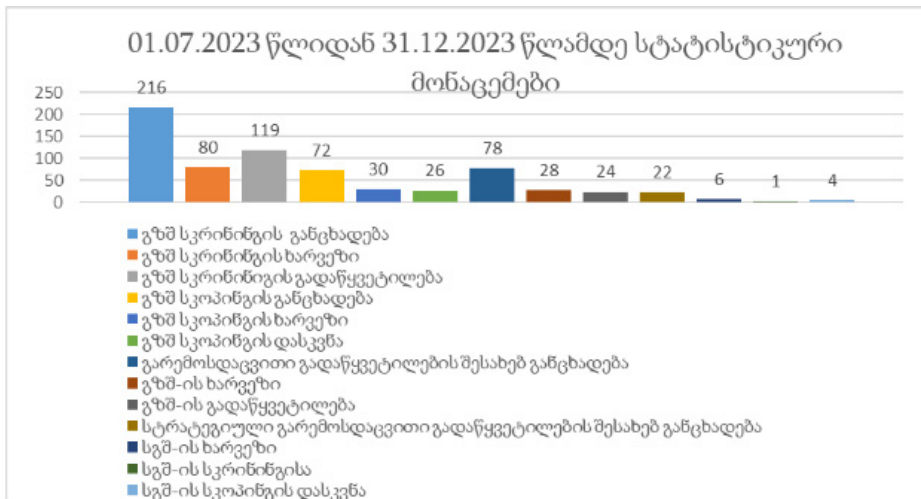
საჯარო განხილვები

2023 წლის 1-ლი ივლისიდან გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს დაემატა ახალი ფუნქცია - საჯარო განხილვების ორგანიზება და შესაბამისად ახალი სამსახური - გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის სამსახური. აღნიშნული სამსახურის ფუნქციებია: საჯარო განხილვების დაგეგმვა, ორგანიზება, კოორდინირება, მოდერაცია, საზოგადოების ჩართულობის მაქსიმალური ხელშეწყობა, ასევე საჯარო განხილვის შესახებ ოქმის შედგენა და დაინტერესებულ მხარეებთან თანამშრომლობა.

სამსახურის მიერ ხორციელდება სკრინინგის, სკოპინგისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების შესახებ არსებული დოკუმენტების, როგორც ელექტრონულ სისტემაში განთავსება, აგრეთვე მიმდინარე განცხადებების ბეჭდურ მედიაში გავრცელება.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის შესაბამისად, გარემოსდაცვით საინფორმაციო პორტალზე მიმდინარეობს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ დოკუმენტაციის განთავსება.

დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ გაიმართა 111 საჯარო განხილვა, გარდა ამისა, ცენტრის Facebook და ვებგვერდის მეშვეობით მთელი წლის განმავლობაში გავრცელდა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოდან შემოსული სკოპინგის 63, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე 52, მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების 2, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების 2 განცხადება.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გავრცელების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის უზრუნველყოფის ხელშესაწყობად შეიქმნა და 2023 წლის 1 ივლისიდან ხელმისაწვდომია გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი - ei.gov.ge.

ასევე, პორტალის მიზანია ხელი შეუწყოს გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიის (UNECE) კონვენციის „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ (ორჰუსის კონვენცია) განხორციელებას გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაუმჯობესების გზით. გარემოსდაცვითი საინფორმაციო პორტალი უზრუნველყოფს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“, ასევე, „გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, კანონმდებლობის შესაბამისად, საზოგადოების მარტივად და ოპერატიულად ინფორმირებას და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობის ხელშეწყობას.

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის მიერ გარემოსდაცვით საინფორმაციო პორტალზე ქვეყნდება ინფორმაცია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით გათვალისწინებული მიმდინარე ადმინისტრაციული წარმოებისა და საჯარო განხილვის შესახებ. პორტალზე ინფორმაციის მოძიების გამარტივებისთვის დამატებულია საძიებო ფილტრები, რომელიც მომხმარებლის ინტერესის შესაბამისად იძლევა სასურველი ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობას. გაფილტვრა შესაძლებელია, როგორც კონკრეტული პროცედურის, პროცედურის სტატუსის, კატეგორიის, საქმიანობის/სტრატეგიული დოკუმენტის, საქმიანობის განმახორციელებლის/დამგეგმავი ორგანოს, რეგიონის, მუნიციპალიტეტის, ქალაქის/სოფლის და შენიშვნების წარმოდგენის ვადის შესაბამისად.

სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი
რეგისტრაცია | ავტორიზაცია

საძიებო ფილტრი
ჩვენ შესახებ
გარემოსდაცვითი შეფასება (გმს/გმგ)
გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა
სასარგებლო ინფორმაცია
სინხლური

	თარიღი	ანგარიშის სახელი	დოკუმენტი	პროცედურა	საშუალო მუნიციპალიტეტის განათმარსებელი/დახმარებელი ორგანო	დახმარებელი საინფორმაციო სერვისები/სერვისები	საშუალო მუნიციპალიტეტის განათმარსებელი ორგანო	საბარო განხილვის თარიღი	თვითმართვითი ინფორმაცია	პროცედურის სტატუსი	სინხლის ბარონა
პროცედურა											
პროცედურის სტატუსი											
კატეგორია											
საქმიანობის/სტრატეგიული დოკუმენტი	06.03.2024	გმს სკრინინგის განმარსებელი		გმს სკრინინგის პროცედურა	საშურის მუნიციპალიტეტის მერია	საშურის მუნიციპალიტეტის სოფლალტმარსებელი განმარსებელი ორგანო	საშური	15.01.2024	ინფო	დასრულებული	გამოწერა
საქმიანობის განმარსებელი/სტრატეგიული დოკუმენტი	06.03.2024	სარეგისტრაციო (გმს სკრინინგის)		გმს სკრინინგის პროცედურა	შპს RMG Gold	წყალმუშკრები რეგისტრაციის მოწოდება და შესაბამისი		21.02.2024	ინფო	შეწყობილი	გამოწერა
რეგიონი											
მუნიციპალიტეტი	05.03.2024	გმს სკრინინგის განმარსებელი		გმს სკრინინგის პროცედურა	სს საქართველოს რეგიონი	"თბილისი-მანჩესტერის შიდა საარსებო მუნიციპალიტეტის მოდერნიზაციის პროექტის ფარგლებში, შიდა - საშურის საარსებო უბნის, შიდა სოფ. ზვარცხის მიმდებარე დადგენილი კმ 20+760- 23+060 საპროექტო ცვლილება"	სარეგიონული	27.03.2024			
ქალაქი/სოფელი											
განმარსებელი											
მუნიციპალიტეტის მერია											
საბარო განხილვის თარიღი											
გმს სკრინინგის განმარსებელი				გმს სკრინინგის პროცედურა	შპს სადმელი ჯესი	სადმელი ჯესის მშენებლობა და შესაბამისი	სადმული	27.03.2024			
გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ცენტრი											

გარემოსდაცვითი პროგრამა

“გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ” საქართველოს კანონის საფუძველზე შეიქმნა გარემოსდაცვითი პროგრამა, რომლის ძირითადი მიზნებია გარემოსთვის ზიანის მიყენების პრევენციის, დაზიანებული გარემოს მდგომარეობის აღდგენის, გარემოს მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და გარემოს კვლევის ღონისძიებების დაფინანსება. გარემოსდაცვითი პროგრამის მართვის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შეიქმნა სათათბირო ორგანო - გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისია, რომლის ამოცანაა გარემოსდაცვით პროგრამის ფარგლებში გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელების შესახებ კანონით გათვალისწინებული რეკომენდაციების შემუშავება. გარემოსდაცვითი პროგრამის სამდივნოს ფუნქციას ასრულებს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.

2023 წელს გაიმართა გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის პირველი სხდომა, სადაც გარემოსდაცვითი პროგრამის ძირითადი მიზნების, პრიორიტეტული მიმართულებების შერჩევისა და კომისიისთვის წარსადგენი წინადადებების კრიტერიუმებისა და განცხადების ფორმის განსაზღვრის შესახებ იმსჯელეს. გადაწყდა, რომ შეიქმნება სამუშაო ჯგუფი, რომელსაც დაევალება გარემოსდაცვითი პროგრამის ფარგლებში წარმოდგენილი წინადადებების შესწავლა, პრიორიტეტული მიმართულების განსაზღვრისა და დაფინანსების თაობაზე კომისიისთვის რეკომენდაციების წარდგენა.

2023 წელს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრმა დონორებთან და პარტნიორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გზით განახორციელა 6 პროექტი, რომელშიც 7300-ზე მეტი მონაწილე იყო ჩართული.

თანამშრომლობა დაიწყო ევროკავშირის პროექტთან „საქართველოში გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის მხარდაჭერა“ რომლის მიზანია საბაზო და მაღალი კლასების პროგრამებში გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

დაიწყო აქტიური თანამშრომლობა გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან (UN Women), რომლის ფარგლებშიც ჩატარდა სამინისტროს თანამშრომელთა ცნობიერების ამაღლების მიზნით ტრენინგები სექსუალური შევიწროებისა და მასზე რეაგირების მექანიზმების შესახებ. აგრეთვე, გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან თანამშრომლობის ფარგლებში მიმდინარეობს გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის გენდერული თანასწორობის სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა.

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი ახორციელებს, პროექტს - „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირება საქართველოში“, რომელიც მიზანად ისახავს საქართველოს მოსახლეობაზე, საარსებო გარემოსა და ინფრასტრუქტურაზე კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ბუნებრივი საფრთხეების ზემოქმედების შემცირებას, ეროვნულ დონეზე მოქმედი, მრავალმხრივი საფრთხეების ადრეული შეტყობინების სისტემის (MHEWS) უზრუნველყოფითა და ადგილობრივ დონეზე რისკის შესახებ ინფორმირებული მოქმედების გზით. პროექტი დაფინანსებულია საქართველოს მთავრობის, კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF), შვედეთისა და შვეიცარიის მთავრობების მიერ, პროექტის განმახორციელებელი პარტნიორია გაეროს განვითარების პროგრამა (UNDP).

2023 წელს პროექტის ფარგლებში დაინტერესებული საზოგადოების სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის განხორციელდა ისეთი აქტივობები, როგორცაა:

ტრენინგები - „კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფის რისკის შემცირება“ - გორის, თელავის, ახმეტის, ლაგოდეხის, სენაკის, ქობულეთისა და აბაშის მუნიციპალიტეტების საჯარო სკოლების მოსწავლეებისთვის, სამიზნე მუნიციპალიტეტების (ქობულეთი, ლანჩხუთი, ოზურგეთი, ჩოხატაური); არასამთავრობო და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლებისთვის თემზე დაფუძნებული კატასტროფების რისკის მართვის შესახებ; კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირებისა და სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის მექანიზმების შესახებ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისთვის (PPD-საჯარო სათემო დიალოგი), კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფებისა და საგანგებო სიტუაციების მართვის გეგმების მნიშვნელობა-სკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების დირექტორებისთვის/ მეთოდისტებისთვის და სკოლების პედაგოგებისთვის; კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ სკოლების პედაგოგებისა და „მწვანე სტიპენდიის“ მფლობელი სტუდენტებისთვის; პროექტის სამიზნე მუნიციპალიტეტების სკოლამდელი დაწესებულებებისა და სკოლებისთვის სიმულაციური სავარჯიშოებით/სწავლებით კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების დროს ქცევის წესების შესახებ.

გარემოსდაცვითი დეფიციტური პროფესიების პოპულარიზაციისა და ხელშეწყობის მიზნით, პროექტის ფარგლებში განხორციელდა „მწვანე სტიპენდიის“ პროგრამა, IX-XII დამამთავრებელი კლასის მოსწავლეთათვის კი მწვანე ბანაკი „კლიმატის ელჩები“ და ახალგაზრდა მოხალისეთა პროგრამა. კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული კატასტროფების რისკის შემცირების შესახებ 2023 წელს მოხალისეების მიერ ჯამში ჩატარდა ცნობიერების დონის ამაღლებისა და საინფორმაციო სახის შეხვედრები, რომელსაც ჯამში 1161 პირი დაესწრო.

2023 წლის განმავლობაში სამიზნე მუნიციპალიტეტებში განხორციელდა კონკურსები შექმენი უსაფრთხო თემი, ისწავლე უსაფრთხო გარემოში და შექმენი კლიმატმეგობრული ბაღი.

საზოგადოების მონაწილეობის მექანიზმების გაძლიერება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესებში და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობა

პროექტი განხორციელდა გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) და შვედეთის მხარდაჭერით და მიზნად ისახავდა ქვეყანაში კარგი მმართველობის სისტემის შექმნის ხელშეწყობას, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ნახალისების, გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების და ცენტრის შესაძლებლობების გაძლიერების გზით, რაც უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი მიმართულებით არსებული ხარვეზების აღმოფხვრას.

პროექტის ფარგლებში, განხორციელდა სოციოლოგიური კვლევები, ჩატარდა გარემოსდაცვით თემებზე ტრენინგები სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსებისთვის, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებული უწყებების თანამშრომლებისთვის, სტუდენტებისთვის და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის.

გაიმართა ცნობიერების ასამაღლებელი სამუშაო შეხვედრები და პრეზენტაციები. ასევე, ორგანიზება გაენია საპილოტე საჯარო განხილვებს. შეიქმნა საგანმანათლებლო და საინფორმაციო მასალები, მათ შორის დამხმარე სახელმძღვანელო, ბროშურები, ვიდეორგოლები და ა.შ.

პროექტის სამიზნე ჯგუფებს წარმოადგენდნენ სკოლის მოსწავლეები, სტუდენტები, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, სამინისტროს უწყებების თანამშრომლები, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების პრაქტიკოსები, სახელმწიფო და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და სხვა დაინტერესებული მხარეები.

საქართველოს მეხუთე ეროვნული შეტყობინებისა და პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშის შემუშავება გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის (UNFCCC) მიმართ (5NC/1BTR)

პროექტი ხორციელდება გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდისა (GEF) და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით და მისი ამოცანაა დახმარება გაუნიოს საქართველოს მთავრობას გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის მიმართ მეხუთე ეროვნული შეტყობინებისა და პირველი ორწლიური გამჭვირვალობის ანგარიშის შემუშავებაში, იმ ვალდებულებების შესაბამისად, რომელიც საქართველომ, როგორც გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციის პირველი დანართის არაწევრმა ქვეყანამ აიღო. ამასთან, პროექტი გააძლიერებს არსებულ ინსტიტუციურ სტრუქტურებს კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ზომების გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად და ხელს შეუწყობს გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას, რომლებიც მიმართულია კლიმატის ცვლილების შედეგების აღმოფხვრისაკენ.

პროექტის ფარგლებში პარტნიორი ორგანიზაციების ჩართულობით შემუშავდა 5NC/1BTR კომბინირებული დოკუმენტის თავების სამუშაო ვერსიები. გაიმართა დაინტერესებულ მხარეებთან საკონსულტაციო და სამუშაო შეხვედრები, სათბურის აირების ეროვნული ინვენტარიზაციის ანგარიშის შემუშავების მიზნით, დაკომპლექტდა ექსპერტთა ჯგუფი და ჩატარდა ტრენინგი. ასევე, ჩატარდა პროექტის აღმასრულებელი საბჭოს შეხვედრა, სადაც დამტკიცდა 2024 წლის სამოქმედო გეგმა და ბიუჯეტი.

პროფესიული განათლების და ტრენინგების სისტემების მოდერნიზება საქართველოს სოფლის მეურნეობაში (VET) ფაზა 3

პროექტი ხორციელდება შვეიცარიის განვითარების და თანამშრომლობის სააგენტოს დაფინანსებითა და გაეროს განვითარების პროგრამის მხარდაჭერით და მისი მიზანია ხელი შეუწყოს გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების გავრცელებას საქართველოს მოსახლეობაში და აამაღლოს ცნობიერების დონე, გაზარდოს მოსახლეობის ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

აგრარული მიმართულებით დეფიციტური პროფესიების პოპულარიზაციის და ამ კუთხით მაღალი აკადემიური მოსწრების მაგისტრატურის, საბაკალავრო და პროფესიული საფეხურის სტუდენტების ნახალისების მიზნით ჩატარდა ურთიერთანამშრომლობის მემორანდუმების გაფორმების ღონისძიება 14 პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა და 6 უნივერსიტეტთან, რის საფუძველზეც სტუდენტებზე “აგროსტიპენდიები” გაიცა. „აგროსტიპენდიების“ პროგრამამ სტუდენტებს შესაძლებლობა მისცა პრაქტიკა გაიარონ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს უწყებებში.

სკოლის მოზარდებისა და დამამთავრებელი კლასის მოსწავლეების სოფლის მეურნეობით დაინტერესებისა და სოფლის მეურნეობის დარგების პოპულარიზაციის მიზნით ონის, ნიკორწმინდისა და სოფ. ქვედა ცაგერის აგროკლუბებს ჩატარდათ მასტერკლასები თემაზე „გზა ფუტკრის პროდუქტების წარმოებიდან რეალიზაციამდე“ და „კენკროვანი კულტურების პოტენციალი ადგილობრივ და საექსპორტო ბაზარზე“.

პროექტის ფარგლებში აგრარული ცოდნის გადაცემის ხარისხიანი და ეფექტური მომსახურების უზრუნველყოფის მიზნით შემუშავდა ტრენინგ მოდულები, საექსტენციო პაკეტები და სხვა სასწავლო რესურსები.

ტრენინგ მოდულები :

- » დემო ფერმის მოწყობა
- » მწვანილოვანი კულტურების (ქინძი, პიტნა, კამა, ტარხუნა, ოხრახუმი) წარმოების ტექნოლოგია დახურულ გრუნტში
- » ფორთხოლის გაშენება და მოვლა
- » ლაიმის გაშენება და მოვლა
- » მანდარინის წარმოების აგროტექნოლოგიები
- » ლიმონის წარმოების აგროტექნოლოგიები

საექსტენციო პაკეტები :

- » ტყემლის წარმოების აგროტექნიკა
- » სალათის ფურცლის აგროტექნიკა

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და დაქვემდებარებული სააგენტოების თანამშრომლების ტრენინგების საჭიროებების იდენტიფიცირების მიზნით ჩატარდა ტრენინგების საჭიროებათა კვლევა. პროექტის ფარგლებში განხორციელდა ტრენინგები სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის: შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებები, Ms. Power Point-ის საბაზისო დონე, Ms. Excel-ის საბაზისო დონე, კვლევის ჩატარების მეთოდოლოგია და ტექნიკა, დემო-ფერმის მოწყობა, სალათის ფურცლის წარმოების აგროტექნიკა და სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ექსტენცია.

ექსტენციის სპეციალისტის პროფესიული განვითარების პროგრამისთვის შერეული სწავლების ინსტრუმენტების განსაზღვრის მიზნით მოხდა შერეული სწავლების ინსტრუმენტების იდენტიფიცირება და კონცეფციის შემუშავება, სადაც განსაზღვრულია საქართველოს საჯარო აგრო-საკონსულტაციო

სექტორში მომუშავე სპეციალისტების (ექსტენციონისტების) საჭიროებებზე ორიენტირებული შერეული სწავლების რეკომენდებული მექანიზმები..

ეროვნულ და მიკრო დონეზე სოფლის მეურნეობის ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) დანერგვის ფარგლებში შემუშავებული დოკუმენტები და განხორციელებული აქტივობები :

- » საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინფორმაციის სისტემის ანალიზი (ISET, 2020; (UNDP, SDC))
- » საქართველოს ექსტენციის სტრატეგიაში ასახულია მიზანი 2 - სოფლის მეურნეობის ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის გაძლიერება
- » AKIS -ის სისტემის ეფექტური ფუნქციონირების უზრუნველყოფა
- » საქართველოს AKIS-ის ყველა დაინტერესებული მხარის ყოველწლიური შეხვედრა კოორდინაციის გაუმჯობესების მიზნით
- » საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინფორმაციის/ინოვაციების სისტემის (AKIS) განახლებული კონცეფცია (EIEC, 2023; (UNDP, SDC))
- » გურიის მიკრო AKIS-ის დაინტერესებული პირების იდენტიფიკაცია და ანალიზი (EIEC, 2023 (UNDP, SDC))
- » რეკომენდაციები საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო ცოდნისა და ინოვაციების სისტემის (AKIS) მოდერნიზაცია (EIEC, 2023 (UNDP, SDC))
- » 2024-2030 წწ სამოქმედო ღონისძიებების გეგმა (EIEC, 2023 (UNDP, SDC))

საქართველოში ტყის სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia

გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი ჩართულია კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF), გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ფედერალური სამინისტროსა (BMZ), შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SDC) მიერ დაფინანსებული, გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს პარტნიორობით მიმდინარე პროექტის „საქართველოში სატყეო სექტორის რეფორმის განხორციელების მხარდაჭერა - ECO.Georgia“ განხორციელებაში.

პროექტის ფარგლებში ცენტრი უზრუნველყოფს ცნობიერების დონის ამაღლებას ტყის სექტორის რეფორმისა და ალტერნატიული საწვავის/ენერგოეფექტური ღუმელების შესახებ. 2023 წელს პროექტის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:

სკოლის მოსწავლეებისთვის ჩატარდა საინფორმაციო შეხვედრები და სემინარები ტყის მდგრადი მართვისა და ტყის სექტორის შესახებ

ჩატარდა ახალგაზრდული პროგრამის - “სატყეო სკოლის” 2022 წლის შემაჯამებელი გასვლითი შეხვედრა და “სატყეო სკოლის” 2023 წლის თეორიული კურსი და საველე პრაქტიკა

საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა მედიასაშუალებების წარმომადგენლებთან

ჩატარდა ეროვნულ დონეზე სატყეო სექტორის შესახებ ცნობიერების დონის შეფასების კვლევა და კვლევის შედეგების გაცნობის ღონისძიება

გამოცხადდა კონკურსები მოსწავლეებისა და მედიასაშუალებების წარმომადგენლებისთვის.

გარდასაზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა, ცენტრი კოორდინირებს უწევს ონლაინ ცოდნის მართვისა და ტრენინგების პლატფორმის (KMTP) შემუშავებას, პლატფორმა ტექნიკურად გამართულია და შესაბამისი კურსების დამატების შემდეგ შესაძლებელი გახდება დაინტერესებული პირებისთვის კვალიფიკაციის ამაღლება ტყის სექტორისა და გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის საკითხებთან დაკავშირებით.

გარემოს დაცვის, კლიმატის ცვლილებისა და დემოკრატიული მდგრადობის განვითარება საქართველოში

პროექტი განხორციელდა ბრიტანეთის მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით „ვესტმინსტერის დემოკრატიის ფონდის“ (WFD) პროგრამის „გარემოს დაცვის, კლიმატის ცვლილებისა და დემოკრატიული მდგრადობის განვითარება საქართველოში“ ფარგლებში და მიზნად ისახავდა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიღებისა და კლიმატის ცვლილების კანონის შემუშავების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობას.

პროექტის ფარგლებში ონლაინ ჩატარდა 4 საინფორმაციო შეხვედრა თემაზე: „ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები“, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს ადგილობრივი თვითმმართველობების, სამოქალაქო საზოგადოებისა და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლების აქტიურ ჩართულობას ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში. გაიმართა პრაქტიკოსთა პლატფორმის კონცეფციის წარდგენა.

გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის, ვესტმინსტერის დემოკრატიის ფონდისა (WFD) და გაერთიანებული სამეფოს მხარდაჭერით შემუშავდა საკონსულტაციო დოკუმენტი - საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის „მწვანე წიგნი“. კლიმატის ცვლილების კანონის „მწვანე წიგნი“ მოიცავდა საქართველოს მიერ აღებულ საერთაშორისო ვალდებულებებს, არსებულ ეროვნულ პოლიტიკას, საქართველოზე კლიმატის ცვლილების ზეგავლენის ანალიზს, სამომავლო რისკებს და კლიმატის კანონის საერთაშორისო მაგალითებს. „მწვანე წიგნის“ მიზანი საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის შემუშავებისთვის ფართო საზოგადოებრივი დისკუსიისა და კონსულტაციების დაწყება იყო. ამ პროცესს კომიტეტი გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ჩართულობით წარმართავდა. „მწვანე წიგნთან“ დაკავშირებით ეროვნული კონსულტაციები გაიმართა ქ. ქუთაისში, ქ. თელავსა და ქ. თბილისში. მიღებული მოსაზრებებისა და გამართული ეროვნული კონსულტაციების საფუძველზე შემუშავდა კლიმატის ცვლილების კანონის „თეთრი წიგნი“ - სახელმძღვანელო დოკუმენტი კლიმატის ცვლილების შესახებ საქართველოს კანონის შემუშავებისთვის.

„თეთრი წიგნი“ საქართველოს კლიმატის ცვლილების კანონის ძირითადი პრინციპები აისახა. „თეთრი წიგნის“ საჯარო კონსულტაციები ქ. თბილისში, ქ. გორსა და ქ. ბათუმში გაიმართა. კონსულტაციებში არასამთავრობო და სათემო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლები, სტუდენტები და დაინტერესებული საზოგადოება მონაწილეობდა. საჯარო კონსულტაციებში მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართულობის ხელშეწყობის მიზნით, შეხვედრები ჰიბრიდულ ფორმატში ჩატარდა. მიღებული მოსაზრებებისა და გამართული ეროვნული კონსულტაციების საფუძველზე მიმდინარეობს მუშაობა საქართველოს კანონზე კლიმატის ცვლილების შესახებ.

სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის დამტკიცებული ბიუჯეტი 2023 წელს შეადგენდა 1,790,000 ლარს, დაზუსტებული - 1,632,920 ლარს, ხოლო საკასო - 1,503,860 ლარს. 2023 წელს საკუთარი სახსრებით მიღებულმა შემოსავალმა შეადგინა 45,361 ლარი, ხოლო მიზნობრივი გრანტებით ჩარიცხულმა თანხამ 2,319,395 ლარი.

2023 წლის ბიუჯეტი

წლიური ანგარიში 2023

